

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 18.12.2006
KOM(2006) 828 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

**UTKAST TILL KOMMISSIONENS MEDDELANDE OM ÖVERSYN AV
GEMENSKAPSORDNINGEN FÖR KONTROLL AV EXPORT AV PRODUKTER
OCH TEKNIK MED DUBBLA ANVÄNDNINGSSOMRÅDEN**

[KOM(2006) 829 slutlig]
[SEK(2006) 1696]

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

UTKAST TILL KOMMISSIONENS MEDDELANDE OM ÖVERSYN AV GEMENSKAPSORDNINGEN FÖR KONTROLL AV EXPORT AV PRODUKTER OCH TEKNIK MED DUBBLA ANVÄNDNINGSSOMRÅDEN

SAMMANFATTNING

Bakgrund och syftet med förslagen

Kontrollen av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden spelar en viktig roll när det gäller att bekämpa spridningen av massförstörelsevapen. Exportkontrollen är till för att förhindra att varor och teknik som annars används i fredligt syfte når stater som kan använda dem för spridningsprogram eller organisationer som kan använda dem för terroristverksamhet eller militära syften.

Efter terroristangreppen den 11 september 2001 slog det internationella samfundet fast att kontrollen av produkter och teknik med dubbla användningsområden var en av de viktigaste aspekterna när det gäller att bekämpa spridning av massförstörelsevapen, och insatserna för att förstärka denna kontroll intensifierades. Därför antog FN:s säkerhetsråd 2004 resolution 1540, som efterlyser allmän exportkontroll och införande av kontroll av transitering och förmedling av produkter med dubbla användningsområden. I EU:s handlingsplan och strategi för att bekämpa spridning av massförstörelsevapen, som antogs av Europeiska rådet i juni respektive december 2003, framhålls att en rad konkreta åtgärder bör vidtas för att stärka kontrollen, bl.a. genom att det införs straffrättsliga påföljder för överträdelser av bestämmelserna om exportkontroll. Där anges också att en översyn bör göras av hur medlemsstaternas kontroll fungerar. Denna översyn genomfördes under 2004 och 2005 och ledde till att man identifierade en rad områden där det finns utrymme för förbättringar. Den följdes av intensiva diskussioner med medlemsstaterna och samråd med EU-industrin om vilka åtgärder som skulle kunna vidtas för att förbättra EU:s exportkontrollordning.

De produkter och den teknik som har dubbla användningsområden spänner över en rad olika områden, t.ex. kemiska och biologiska produkter, kärnteknik, optik, laserteknik och material som används inom flygelektronik samt viss programvara. Det gäller produkter och teknik med högt förädlingsvärde, där EU-industrin har en konkurrensfördel. När det gäller denna politik måste EU hitta rätt balans mellan behovet av att skydda säkerheten och undvika spridning av massförstörelsevapen, å ena sidan, och behovet av att stärka EU-industrins konkurrenskraft och bibehålla och skapa högteknologiska arbetstillfällen, å den andra.

Mot bakgrund av de förberedelser som gjorts under de två senaste åren lägger kommissionen nu fram ett förslag till omarbetning av rådets förordning om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden (rådets förordning (EG) nr 1334/2000), tillsammans med en rad förslag på andra åtgärder än lagstiftning. Dessa förslag har tre syften:

- Att förbättra säkerheten genom att göra exportkontrollen mer effektiv i den utvidgade unionen med 25 (snart 27) medlemsstater.

- Att skapa ett mer företagsvänligt regelverk för att stärka industrins internationella konkurrenskraft genom att göra gemenskapsordningen för kontroll av export tydligare, minska regelverkets bördor i samband med genomförandet av kontrollerna för EU-exportörerna, sörja för en mer konsekvent och enhetlig tillämpning av gemenskapens förordning om exportkontroll i hela EU samt underlätta handel på den inre marknaden.
- Att främja bättre samordning av exportkontroll på det internationella planet.

Sammanfattning av förslagen

Vissa av förslagen till ändring av förordningen om produkter och teknik med dubbla användningsområden kommer att göra exportkontrollen effektivare i syfte att **öka säkerheten**:

- Enligt resolution 1540 från FN:s säkerhetsråd skall varor som transiteras inom EU omfattas av viss kontroll, och det införs kontroller för förmedling av produkter eller teknik som kan användas i ett program för massförstörelsevapen.
- Medlemsstaterna inför straffrättsliga påföljder för allvarliga överträdelser av bestämmelserna om exportkontroll.
- Förbättrat informationsutbyte mellan medlemsstaterna och med olika delar av deras förvaltningar.
- Adekvata möjligheter till översyn när en medlemsstat avser att godkänna en exporttransaktion som en annan medlemsstat anser strida mot väsentliga säkerhetsintressen eller som tidigare avslagits i en annan medlemsstat.
- Bättre samarbete mellan medlemsstaterna i fråga om nationell kontroll av produkter som inte ingår i förteckningen.

Andra ändringsförslag kommer att **förbättra regelverket för EU-industrin** och samtidigt underlätta företagens verksamhet i EU och stärka deras internationella konkurrenskraft:

- Kravet på tillstånd för transitering inom EU av vissa produkter ersätts av ett system med förhandsanmälan, som fortfarande innebär att medlemsstaterna kan förhindra icke önskvärd överföring.
- Förtydligande av vissa bestämmelser i förordningen som idag tillämpas på olika sätt i olika medlemsstater, t.ex i fråga om immateriella tekniköverföringar.
- Ett uttalande görs om principen att rättslig säkerhet skall garanteras EU-exportörer som i god tro exporterat varor från EU i enlighet med EU:s exportkontrollbestämmelser när sådan export anses olaglig av ett tredjeland. Dessutom framhålls att sådana situationer bör hanteras genom ett ökat samarbete med tredjeländer.
- Användningen av internationella tillstånd som innebär att man i större grad förlitar sig till företagens interna kontroll främjas och användningen av generella exporttillstånd på europeisk och nationell nivå utökas.
- Medlemsstaterna inför vägledande handläggningstider för ansökningar om exporttillstånd.

Det föreslås också att man ser till att förordningen tillämpas på ett mer enhetligt sätt i medlemsstaterna genom att riktlinjer och bästa praxis för tillämpningen införs.

En rad förslag syftar också till att **främja ökad samordning av exportkontrollen på internationell nivå**, t.ex. att närmare samordna EU:s ståndpunkter i internationella exportkontrollordningar, öka EU-industrins deltagande i arbetet med att fastställa vilka produkter som skall omfattas av kontroll samt se till att alla EU-medlemsstater deltar i ordningarna. Kommissionen har också inrättat ett program för tekniskt stöd för att hjälpa tredjeländer att införa lämpliga exportkontrollordningar. Förslaget till förordning innehåller en bestämmelse om avtal som förhandlas fram med tredjeländer om ömsesidigt erkännande av exportkontroll samt en bestämmelse som ger möjlighet att införa tillfälliga exportkontrollförfaranden för EU:s forskningsprogram och andra projekt där tredjeländer deltar.

Slutligen föreslår kommissionen att det inrättas en föreskrivande kommitté. Syftet är särskilt att införa ändringar i bilagorna till förordningen, som innehåller förteckningar över produkter som omfattas av kontroll och andra tekniska bestämmelser. Detta förfarande innebär att kommissionen inför sådana ändringar efter ett positivt yttrande av en kommitté som består av företrädare för medlemsstaterna. Det skulle möjliggöra snabbare uppdatering av förteckningarna över produkter som omfattas av kontroll, eftersom det idag krävs ett beslut som fattas av rådet på grundval av ett förslag från kommissionen.

Framtida åtgärder

Kontrollen av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden ingår visserligen i Europeiska gemenskapens gemensamma handelspolitik, men den har stor betydelse för EU:s säkerhetspolitik och har kopplingar till känsliga politiska frågor som att bekämpa spridningen av massförstörelsevapen. På det här området avser kommissionen att bedriva ett nära samarbete med medlemsstaterna, så att EU:s exportkontrollsystem bidrar till säkerheten i Europa och i världen i den utsträckning som medborgarna förväntar sig, och så att regelverket gynnar den utveckling av forskning och industriell verksamhet som de europeiska företagen behöver för att nå framgång.

Kommissionen uppmanar alla berörda parter att utan dröjsmål granska förslagen, så att rådet snabbt kan anta förslaget till omarbetning av förordningen om produkter och teknik med dubbla användningsområden, samt att vidta åtgärder på övriga områden där inga lagstiftningsförslag lagts fram.

UTKAST TILL KOMMISSIONENS MEDDELANDE OM ÖVERSYN AV GEMENSKAPSORDNINGEN FÖR KONTROLL AV EXPORT AV PRODUKTER OCH TEKNIK MED DUBBLA ANVÄNDNINGSSOMRÅDEN

I. Inledning – Syftet med meddelandet

Kontrollen av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden spelar en viktig roll när det gäller att bekämpa spridningen av massförstörelsevapen. Exportkontrollen är till för att förhindra att varor och teknik når stater som kan använda dem för spridningsprogram eller organisationer som kan använda dem för terroristverksamhet eller militära syften. Även om kontrollerna syftar till att främja säkerheten, utförs de genom handelspolitiska åtgärder som begränsar verksamheten för tillverkare och exportörer inom EU och bör därför begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att de inte skall hämma företagens internationella konkurrenskraft.

Huvudsyftet med detta meddelande är att föreslå åtgärder avsedda att göra kontrollen av export av produkter med dubbel användning mer effektiv i den utvidgade Europeiska unionen, i enlighet med den handlingsplan mot massförstörelsevapen som antogs av Europeiska rådet i juni 2003 och EU-strategin mot spridning av massförstörelsevapen, som antogs av Europeiska rådet i december 2003. Förslaget syftar också till att göra bestämmelserna tydligare och minska regelverkets bördor i samband med genomförandet av kontrollerna för EU-exportörerna, och i förslaget tas hänsyn till behovet att anpassa regelverket så att det överensstämmer med resolution 1540 från FN:s säkerhetsråd.

II. Bakgrund och sammanhang

Spridningen av massförstörelsevapen och deras möjliga användning av skrupelfria stater eller terroristgrupper är ett allvarligt internationellt säkerhetsproblem. Enligt EU:s säkerhetsstrategi utgör spridningen av dessa vapen och bärare avsedda för sådana vapen potentiellt det allvarligaste hotet mot Europas säkerhet. I strategin fastslås uttryckligen att kontrollen av exporten haft en positiv effekt genom att den har bromsat spridningen av massförstörelsevapen. Europeiska gemenskaperna använder bl.a. sin gemensamma handelspolitik i kampen mot denna spridning. Efter två domar i EG-domstolen 1995, i vilka det fastställdes att kontrollen av export av produkter med dubbla användningsområden faller under den gemensamma handelspolitiken (se närmare upplysningar i bilaga II till detta meddelande), antog rådet förordning (EG) nr 1334/2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden.

Enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 upprättas en sådan gemenskapsordning och det införs tillståndskrav för exporten av produkter och teknik med dubbla användningsområden. Förteckningen över produkter som omfattas av kontroll i bilaga I till förordningen bygger på de internationella exportkontrollordningar som omfattar biologiska och kemiska produkter (Australiengruppen), kärntekniska produkter (gruppen av länder som levererar kärnmaterial), missilkomponenter (kontrollsystemet för missilteknik) och komponenter till konventionella vapen (Wassenaararrangemanget). Närmare upplysningar om internationella exportkontrollordningar finns i bilaga III.

Även om förordning (EG) nr 1334/2000 är direkt tillämplig i hela EU åligger det de nationella myndigheterna i medlemsstaterna att genomföra den och de har fått relativt fria händer, särskilt beträffande möjligheten att införa ytterligare nationella kontroller.

Alla 25 medlemsstater är medlemmar av Australiengruppen och gruppen av länder som levererar kärnmaterial, men Cypern är ännu inte medlem av Wassenaararrangemanget och sju medlemsstater – Cypern, Estland, Lettland, Litauen, Malta, Slovakien och Slovenien – är liksom Rumänien (som är på väg att ansluta sig till EU) ännu inte medlemmar av kontrollsystemet för missilteknik. Europeiska kommissionen är medlem av Australiengruppen och observatör i gruppen av länder som levererar kärnmaterial men har ingen status i vare sig kontrollsystemet för missilteknik eller Wassenaararrangemanget, även om kommissionen sedan antagandet av handlingsplanen från Thessaloniki har kunnat delta i möten tillsammans med rådets generalsekretariat som en del av EU-ordförandeskapets delegation.

Sedan terroristattacker den 11 september 2001 har de ursprungliga mandaten för dessa ordningar, som syftade till att förhindra att stater anskaffade produkter med dubbla användningsområden för framställning av massförstörelsevapen eller konventionella vapen, anpassats för att även förhindra att icke-statliga aktörer anskaffar produkter med dubbla användningsområden som kan användas för terroristattacker (massiva eller konventionella angrepp).

En annan faktor som har ändrats på den internationella arenan är att de internationella exportkontrollordningarna, på grund av ett ökat internationellt utbyte och nya ekonomiska aktörer, inte längre representerar alla viktiga leverantörer av relevant teknik med dubbla användningsområden som kan användas för att framställa konventionella vapen eller massförstörelsevapen.

Denna brist bör delvis avhjälpas på medellång sikt i och med genomförandet av resolution 1540 från FN:s säkerhetsråd, enligt vilken kontrollen organiseras multilateralt. Andra viktiga frågor är att se till att de internationella exportkontrollordningarna håller jämna steg med utvecklingen i fråga om innovation, att kontrollen inte berör produkter som är allmänt tillgängliga utanför de internationella ordningarna och att bestämmelserna i största möjliga utsträckning harmoniseras mellan medlemmarna av de internationella ordningarna.

Risken att terrorister använder massförstörelsevapen var bakgrunden till handlingsplanen från Thessaloniki, i vilken det bl.a. påpekas att EU:s exportkontroll bör stärkas, att informationsutbytet av känsliga uppgifter bör förbättras, att EU bör spela en större roll i de internationella exportordningarna och att en ömsesidig översyn av tillämpningen av förordningen i medlemsstaterna bör inledas. Den ömsesidiga översynen samordnades av en arbetsgrupp (med kommissionen som ordförande) som lade fram sina slutsatser för rådet i november 2004. Rådet (allmänna frågor) har därefter med jämna mellanrum granskat de framsteg som gjorts i samband med den ömsesidiga översynen (senast i ett uttalande i december 2005). Dessutom antog Europeiska rådet den 17–18 juni 2004 ett uttalande om straffrättsliga påföljder, i vilket medlemsstaterna erinrades om att de i EU-strategin mot spridning av massförstörelsevapen åtagit sig att bedriva en gemensam politik angående straffrättsliga påföljder för otillåten förmedling, export och smuggling av material för framställning av massförstörelsevapen.

Förutom säkerhetsaspekten är den ekonomiska aspekten av framställning och export av produkter och teknik med dubbla användningsområden viktig eftersom det gäller många olika produkter och teknik med ett högt förädlingsvärde och tekniskt innehåll, och där EU som viktig exportör av sådana produkter har en konkurrensfördel. På grund av produkternas art är det svårt att få fram några exakta statistiska uppgifter, men exporten av produkter med dubbla

användningsområden beräknas ha uppgått till cirka 128 miljarder euro av EU:s export 2004 och 142 miljarder euro 2005. Detta motsvarar 13 procent av EU:s totala export av varor¹. Man uppskattar även att det finns över 5 000 företag inom EU som exporterar produkter som omfattas av en sådan kontroll.

III. Viktiga frågor i samband med kontroll av export

Följande viktiga områden med utrymme för förbättringar har fastställts av arbetsgruppen för den ömsesidiga översynen och behandlas i rådets uttalande av den 13 december 2004:

- Göra lagstiftningen för tillämpningen av EU-systemet överskådlig och öka medvetenheten om den.
- Minska väsentliga avvikelser i praxis mellan medlemsstaterna.
- Undersöka möjligheterna att lägga till kontroll av transitering och omlastning av produkter med dubbla användningsområden.
- Bistå med identifiering av produkter med dubbla användningsområden som skall kontrolleras.
- Förbättra informationsutbytet om avslag och eventuellt upprätta en databas för utbyte av känsliga sekretessbelagda uppgifter.
- Fastställa praxis för tillämpningen av kontroll.
- Öka överskådligheten för att underlätta en harmonisering på EU-nivå av tillämpningen av kontroll av produkter som inte finns med i förteckningen (generalklausul ("catch-all") eller kontroll av slutanvändning).
- Förbättra samarbetet med exportörerna.
- Fastställa praxis för immateriella överföringar av teknik.

Genom resolution 1540 från FN:s säkerhetsråd infördes en rad nya skyldigheter, t.ex. skyldigheten att anta lämpliga bestämmelser för att förhindra smuggling, olaglig transitering, omlastning, förmedling och återexport av produkter med dubbla användningsområden, och principen att belägga överträdelser av exportkontrollbestämmelser med administrativa och straffrättsliga påföljder. Med kontroll av förmedlingsverksamhet avser kommissionen tillhandahållande av förmedlingstjänster där förmedlaren känner till produktens slutanvändning som massförstörelsevapen men trots detta genomför transaktionen.

Praktiska erfarenheter har också visat att tredje mans extraterritoriella tillämpning av exportkontroll ger upphov till svårigheter för importörer och exportörer i EU. För att undvika att drabbas av administrativa eller till och med straffrättsliga påföljder för transaktioner som äger rum inom EU och som är i överensstämmelse med EU-reglerna, tvingas de underkasta sig de begränsningar som tredjeländer har fastställt för återexport inom EU av produkter med ursprung från länder utanför EU eller för export till tredjeländer av produkter som tillverkats i

¹ Exporten omfattar alla tulltaxeposter för produkter med dubbla användningsområden och kan därför även omfatta varor som egentligen inte har dubbla användningsområden.

EU och som inte belagts med begränsningar om dessa innehåller komponenter med ursprung utanför EU. EU-medborgare kan också råka ut för att tredjeland begär att få dem utlämnade i fall där deras export överensstämmer med EU-reglerna men anses olaglig i ett tredjeland. Det bör påpekas att förordningen om produkter med dubbla användningsområden innehåller utförliga rättsliga ramar för exporten av produkter och teknik med dubbla användningsområden och av tjänster som hänför sig till sådana produkter, och att det – med tanke på skillnaderna i tredjelands lagstiftning, där den aktuella exporten eventuellt betraktas som en lagöverträdelse – är viktigt att garantera rättssäkerheten för exportörer av produkter och teknik med dubbla användningsområden och av tjänster som hänför sig till sådana produkter som omfattas av förordningen, när exportörerna handlar i enlighet med förordningens bestämmelser och dess tillämpningsföreskrifter. Det bästa sättet att komma till rätta med dessa problem är att förbättra samarbetet mellan EU och de berörda tredjeländerna för att främja en ökad konvergens av kontrollen. Kommissionen har därför föreslagit att införa en bestämmelse i förordningen om exportkontroll för att främja ett sådant samarbete med tredjeländer.

Erfarenheterna från EU-finansierade projekt där tredjeländer deltar, t.ex. Galileo, har visat att det vore lämpligt att upprätta tillfälliga förfaranden för att fastställa detaljerade EU-regler för hur EU-teknik med dubbla användningsområden kan upplåtas till tredje man inom ramen för de pågående projekten.

Slutligen har det under regelbundna kontakter med industrin och i synpunkter som samlats in från exportörerna som ett led i konsekvensanalysen (se nästa avsnitt) framkommit att industrins önskemål på det här området framför allt är följande:

- Tydligare och mer förutsägbara regler.
- Snabbare beslut från nationella myndigheter beträffande ansökningar om exporttillstånd, i synnerhet för produkter som inte ingår i förteckningen.
- En enhetlig tillämpning av förordningen om produkter med dubbla användningsområden i hela EU för att undvika att konkurrensen snedvrids, även beträffande tolkningen av vilka produkter som omfattas av kontroll och tillämpningen av nationell kontroll av produkter som inte ingår i förteckningen.
- Att ordningen förenklas genom en förenkling av förteckningen över produkter som omfattas av kontroll, i synnerhet genom att förteckningen regelbundet revideras i förhållande till utbudet av produkterna i utlandet och innovation, fokus flyttas från de produkter som omfattas av kontroll till lagöverträdarna och handelspolitiska åtgärder införs som underlättar handeln för pålitliga exportörer.
- Färre lagstiftningsnivåer (i de internationella ordningarna, på EU-nivå och på nationell nivå förutom kravet att respektera tredjeländernas kontroll av återexport.
- Införande av elektronisk hantering av exporttillstånd.
- Att man löser de problem som orsakas av vissa tredjeländers extraterritoriella tillämpning av kontroller.
- Kravet på tillstånd för transitering inom EU för särskilt känsliga produkter ersätts av ett system med föranmälan.

IV. Rekommendationer och förslag till översyn av gemenskapsordningen för kontroll av export och av ordningens bidrag till de internationella insatserna mot spridning av massförstörelsevapen

Innan kommissionen utarbetade det konkreta förslaget till rådet har den tagit hänsyn till synpunkter från medlemsstaterna och industrin samt proportionalitetsprincipen för att säkerställa att de lagstiftningsmässiga ändringarna ger ökad säkerhet utan att i onödan försämra EU-företagens möjligheter att verka utomlands.

De flesta andra lagstiftningsmässiga ändringar som föreslås, utöver de som gäller transitering, omlastning och förmedling, har sin grund i de skillnader mellan nationell praxis för tillämpningen av vissa bestämmelser i förordningen som tidigt konstaterades och som sedan bekräftades genom den ömsesidiga granskningen och konsekvensanalysen. De berörda bestämmelserna kunde stärkas och på så sätt har gemenskapsordningen för kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden blivit mer effektiv. Områden som inte kräver lagstiftningsmässiga ändringar utan snarare administrativa åtgärder eller införande av bästa praxis har fastställts på samma sätt.

Huvudsyftet med kommissionens rekommendationer är att

- göra gemenskapsordningen för kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden tydligare, mer överskådlig och, där så är möjligt, enklare,
- säkra en konsekvent tillämpning av förordningen inom EU med en mer effektiv kontroll och utan snedvridning av konkurrensen mellan exportörer i olika medlemsstater,
- begränsa regelverkets bördor för EU:s exportörer och se till att de inte får konkurrenssnackdelar gentemot exportörer från tredjeländer, och att
- minska handelshindren inom EU:s inre marknad.

Efter överläggningar med medlemsstaterna har kommissionens rekommendationer i meddelandet delats in i fem områden:

- a) ***Förslag till omarbetning av förordning (EG) nr 1334/2000.*** Dessa förslag behandlas i ett separat förslag från kommissionen, där resultatet av konsekvensanalysen redovisas utförligt. I förslaget behandlas en rad olika frågor. Bland annat utvidgas kontrollen till att omfatta även transitering, omlastning², förmedling och återexport. De inslag som bör ingå i kontrollen avseende immateriell överföring av teknik preciseras. Ett kommittéförfarande införs för antagande av förteckningar över produkter som omfattas av kontroll. Förbättringar görs i fråga om informationsutbytet om nationella kontroller av produkter som inte finns med i förteckningen på grundval av lämpliga säkerhetsstandarder. Dessutom förbättras informationsutbytet om avslag med möjlighet att upprätta ett säkert elektroniskt system mellan kommissionen, medlemsstaterna och rådet. Ett internationellt samarbete upprättas med tredjeländer med möjligheter att anta tillfälliga bestämmelser för kontroll av export i samband med särskilda EU-finansierade projekt, som eventuellt ger tredjeländer tillgång till teknik med dubbla

² Omlastning täcks delvis av definitionen av transitering.

användningsområden. I artikel 21 införs en hänvisning till straffrättsliga påföljder, åtminstone för allvarliga överträdelser av bestämmelserna i förordningen och av de tillämpningsbestämmelser som antagits av medlemsstaterna, som svar på uppmaningen i Europeiska rådets uttalande om straffrättsliga påföljder i juni 2004 och resolution 1540 från FN:s säkerhetsråd om införande av lämpliga civila och straffrättsliga påföljder för överträdelser av bestämmelserna om exportkontroll. Istället för den återstående kontrollen inom gemenskapen införs ett system som bygger på förhandsanmälan om leveranser. De nationella myndigheterna inför vägledande handläggningstider för ansökningar om exporttillstånd samt tidsfrister för begäran om upplysningar från de myndigheter som utfärdar tillstånd i fråga om tillämpningen av nationell kontroll av produkter och teknik som inte finns med i förteckningen.

- b) Angivande av områden inom vilka **riktlinjer och praxis** kan utarbetas. Riktlinjer och praxis kan användas för tillämpningen av vissa bestämmelser i förordningen. De kan avtalas i rådets arbetsgrupp för produkter med dubbla användningsområden och utarbetas av experterna i samordningsgruppen. De blir inte rättsligt bindande men de ger normer för tillämpningen av exportkontroll och kan vid behov göras tillgängliga för allmänheten, som t.ex. skedde med den praxis för hur man når ut till industrin som antogs i december 2005. I vissa fall kan dessa riktlinjer vara en anpassning av riktlinjerna för de internationella ordningarna där hänsyn har tagits till de särskilda förhållanden som råder inom EU, bl.a. den inre marknaden och EU:s gemensamma yttre gränser. För följande områden föreslås att praxis och riktlinjer utarbetas: kontroll av immateriell överföring av teknik, inklusive tekniskt bistånd och fastställande av undantag för allmänt tillgängliga produkter och grundforskning, globala exporttillstånd, praxis för tillämpning, t.ex. en gemensam riskanalys, interna övervakningsprogram, styrkande handlingar för bedömning av ansökningar om exporttillstånd och samordning av nationell kontroll av produkter som inte finns med i förteckningen.
- c) Angivande av områden där **administrativa åtgärder** skulle vara tillräckliga, t.ex. överskådlighet, förbättring av nationella och europeiska webbplatser som ger en gemensam ingång, bättre utnyttjande av befintliga expertresurser för en konsekvent och enhetlig tolkning av bilaga I i hela EU, utarbetande av redskap för identifiering av produkter med dubbla användningsområden samt utbildning av tulltjänstemän och personal som arbetar med tillståndsgivning.
- d) Områden som kommer att tas upp i **kommande förslag från kommissionen**, t.ex. utarbetandet av ytterligare generella gemenskapsexporttillstånd för att underlätta handel med icke-känsliga produkter till icke-känsliga bestämmelseorter för vilka det för närvarande huvudsakligen utfärdas nationella generella exporttillstånd (se bilaga V för närmare upplysningar).
- e) Slutligen finns det flera andra frågor som inte ryms inom gemenskapsordningen för exportkontroll som behöver tas upp. Dessa har först poängterats av rådet (bl.a. i handlingsplanen från Thessaloniki) och sedan bekräftats vid den ömsesidiga granskningen.

i) De internationella exportkontrollordningarnas begränsningar

Exportkontrollordningarna kan inte ge ett fullständigt säkert kontrollsystem, bl.a. därför att de omfattar ett begränsat antal länder och därför att deras bestämmelser inte är rättsligt bindande, vilket lämnar stort handlingsutrymme vid den nationella tillämpningen. Generellt sett finns det enligt ordningarna inga begränsningar för export till länder som inte har ratificerat de relevanta fördragen om icke-spridning. Detta är en brist i ordningarna som helst bör avhjälpas för att se till att känslig export endast sker till säkra länder som inte använder varorna eller tekniken för spridningsändamål.

Till detta kommer att ordningarna på grund av den höga innovationstakten och den snabba utvecklingen inom sektorn för produkter med dubbla användningsområden, bl.a. till följd av ändrade försvarsstrategier och en ökad användning av ny teknik, ställs inför stora utmaningar när det gäller att välja ut de produkter som skall underkastas kontroll. Detta kräver en bättre samverkan med industrin.

En begränsning i Wassenaararrangemanget är att det inte innehåller något krav på samråd innan ett land beviljar exporttillstånd för en transaktion som i allt väsentligt liknar en transaktion som avslagits i ett annat medlemsland.

Här kan EU verka för att ordningarna i detta avseende blir striktare.

ii) Medlemskap i internationella exportkontrollordningar för alla EU-medlemsstater

När den senaste EU-utvidgningen ägde rum var endast tre av de tio nya medlemsstaterna medlemmar i alla de internationella exportkontrollordningarna. Det var ett stort problem eftersom en stat som inte är medlem i en ordning enligt förordningen om produkter med dubbla användningsområden skall tillämpa kontrollen utan att kunna delta i överläggningarna om de produkter som skall omfattas av kontroll eller i överläggningarna om tillämpningen av exportkontroll inom ramen för den berörda ordningen. De har inte heller tillgång till viktiga känsliga uppgifter som tredjeländers avslag på ansökningar om exporttillstånd eller förteckningen över känsliga slutanvändare, vilket är avgörande för att de skall kunna genomföra en effektiv kontroll på EU-nivå och på nationell nivå.

I september 2003 lade kommissionen fram ett förslag till medlemsstaterna om en strategi som i enlighet med handlingsplanen från Thessaloniki skulle bidra till att alla nya medlemsstater blir medlemmar i alla de internationella exportkontrollordningarna. Strategin godkändes av rådets kommitté för utrikes- och säkerhetspolitik. Detta ledde till att alla de nya EU-staterna i maj 2004 upptogs som medlemmar av Australiengruppen och gruppen av länder som levererar kärnvapen. De var inte lika framgångsrika när det gällde kontrollsystemet för missilteknik, som sju av de nya EU-staterna och Rumänien fortfarande inte upptagits i, och Wassenaararrangemanget, som Cypern fortfarande inte är medlem av. Det är därför viktigt att fortsätta att aktivt verka för medlemskap i dessa ordningar, samtidigt som man ser till att det tas lämplig hänsyn till att ordningarna behöver utvidgas till att även omfatta andra viktiga leverantörer av teknik med dubbla användningsområden och sörjer för att beslutsprocessen förblir effektiv. Under tiden behöver man också finna lösningar på kort sikt (t.ex. tillfällig observatörsstatus) som gör det möjligt för nya EU-länder att få tillgång till alla relevanta känsliga uppgifter, särskilt avslag och teknisk information om produkter som skall kontrolleras.

iii) Gemenskapens deltagande i ordningarna och samordning av EU:s ståndpunkt

Enligt handlingsplanen från Thessaloniki och EU-strategin mot spridning av massförstörelsevapen skall EU ha en ledande roll i samarbetet inom ordningarna för exportkontroll, bl. a. genom att samordna ståndpunkterna i de olika ordningarna och öka kommissionens deltagande. Kommissionen lade fram ett förslag 2003 i detta syfte, som dock endast delvis har genomförts. En av anledningarna till att det har varit svårt för kommissionen att förbättra samverkan inom EU har varit att den inte har någon egen status i ordningarna, särskilt när det gäller kontrollsystemet för missilteknik och Wassenaararrangemanget. Detta begränsar kommissionens möjligheter att agera effektivt på de områden som omfattas av förordningen om produkter med dubbla användningsområden.

Kommissionen föreslår därför att dess status i de internationella ordningarna tas upp till överläggning med medlemsstaterna för att som ett första steg kunna säkra tillgången till de båda ordningarnas system för elektronisk dokumenthantering.

Kommissionen vidhåller att EU:s samverkan och deltagande, i enlighet med vad som lyftes fram i EU-strategin mot spridning av massförstörelsevapen, är en politisk prioritering för EU för att mötena skall vara väl förberedda och för att förhandlingarna med tredjeländer om olika förslag skall underlättas. Denna samverkan visade sig vara praktisk när det gällde att försvara EU:s intressen, bl.a. i Australiengruppen vid antagandet av riktlinjer och i kontrollsystemet för missilteknik och Wassenaargruppen när det gällt frågor som exportkontroll i samband med teknik som kan användas för Galileo-projektet. Möjligheterna att anordna särskilda möten med EU-delegater som deltar i internationella exportkontrollordningar och i relevanta grupper i rådet bör undersökas närmare. Ökad samordning mellan berörda rådsgrupper (arbetsgruppen för icke-spridning (CONOP), arbetsgruppen för global nedrustning och vapenkontroll (CODUN), arbetsgruppen mot terrorism (COTER), arbetsgruppen för atomfrågor (Atomic Group), arbetsgruppen för export av konventionella vapen (COARM) och arbetsgruppen för varor med dubbla användningsområden (Working Party on Dual-Use Goods) – se ordlistan i bilaga I) bör främjas för att säkra en konsekvent och effektiv tillämpning av EU-strategin mot spridning av massförstörelsevapen.

Sådana förbättringar skulle också göra det möjligt för kommissionen att främja en regelbunden dialog mellan EU:s medlemsstater och industrin inom EU innan ordningarna granskar kontrollförteckningen och att se till att EU-leverantörerna kan bidra till förslag som avser att anpassa ordningarnas beslut till EU:s utbuds- och innovationskapacitet i sektorerna för produkter med dubbla användningsområden.

iv) Tekniskt bistånd till tredjeländer och internationellt samarbete

Kommissionen är väl medveten om att det internationella samfundets ansträngningar att främja en effektiv exportkontroll och att göra den multilateral syftar till att avhjälpa de brister som beror på tillkomsten av nya leverantörer av produkter med dubbla användningsområden från länder som inte har någon effektiv politik och praxis för exportkontroll. I EU-strategin mot spridning av massförstörelsevapen uttrycks ett tydligt engagemang för att stärka exportkontrollpolitiken och praxis inom och utanför EU:s gränser i samverkan med internationella partner. Där påpekas också

att det är nödvändigt att upprätta ett stödprogram till stater som behöver tekniskt kunnande när det gäller exportkontroll.

I november 2003 antog rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) ett dokument som syftade till att integrera icke-spridningspolitiken i EU:s allmänna förbindelser med tredjeländer, bl.a genom att det införs en icke-spridningsklausul i överenskommelser med dessa länder. EU strävar nu efter att inkludera bestämmelser om icke-spridning i alla nya avtal med tredjeländer, så som gjorts i det reviderade Cotonouavtalet med AVS-länderna (dessa länder har samtyckt till att samarbeta med EU för att motverka spridning av massförstörelsevapen med hjälp av effektiva nationella exportkontrollsystem). I en viktig punkt i klausulen fastställs att EU:s partner måste införa ett effektivt nationellt kontrollsystem för export av varor med koppling till massförstörelsevapen. Som en följd av detta är EU nu redo att erbjuda ytterligare stöd i anslutning till exportkontroll.

Kommissionen vill göra en större insats på området för tekniskt stöd vid exportkontroll. Den har därför i nära samarbete med rådets generalsekretariat (bl.a. den särskilda representanten för den höge representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken) och medlemsstaterna inlett en rad aktiviteter avseende tekniskt bistånd till ett antal länder, t.ex. Kroatien, Serbien, Montenegro, Bosnien och Hercegovina, Ryssland, Kina, Ukraina och Förenade Arabemiraten. Resultatet av detta arbete kommer att utgöra grunden för ett program för fortlöpande bistånd till exportkontroll, som skall finansieras via det nya stabilitetsinstrumentet (2007–2013).

Kommissionen har åtagit sig att vidareutveckla sin samverkan med andra tredjeländer och viktiga handelspartner och internationella organisationer utifrån erfarenheter från bl.a. samarbetet med IAEA (Internationella atomenergiorganet). Med avseende på detta vill den bl.a. underlätta antagandet av projektspecifika exportkontrollåtgärder för att göra det lättare för tredjeländer att delta i EU-finansierade forsknings- och industriprojekt. Den kommer då framför allt att basera arbetet på de nyttiga erfarenheter som erhållits inom ramen för Galileo-projektet.

V. Konsekvensanalys av förslagen

I september 2005 påbörjades arbetet med att samla in exportörernas synpunkter på tillämpningen av förordningen och en konsekvensanalys inleddes för att bedöma effekten av olika möjligheter att ändra exportkontrollen. Konsekvensanalysen, som även innehöll en offentlig uppmaning till alla berörda parter att inkomma med synpunkter, omfattade medlemsstaterna samt exportörer, transportörer och handlare. Resultaten offentliggjordes i februari 2006³ och diskuterades sedan med medlemsstaterna och exportörerna.

Hänsyn har tagits till de flesta av de rekommendationer och kommentarer som lämnats av berörda branschorganisationer, även om vissa förslag inte tagits med i meddelandet därför att de inte skulle vara politiskt genomförbara (t.ex. en genomgripande förenkling av förteckningen över produkter som är underkastade kontroll eller av den nationella kontrollen).

Olika möjligheter prövades, och på grundval av resultaten av undersökningen och

³ Dokumentet finns på följande webbadress:
http://ec.europa.eu/comm/trade/issues/sectoral/industry/dualuse/pr230206_en.htm

medlemsstaternas och exportörernas kommentarer har kommissionen valt ut de mest kostnadseffektiva alternativen. Alla föreslagna ändringar av regelverket har vägts mot behovet att begränsa de bördor som de medför för tillverkare, exportörer och myndigheter i medlemsstaterna till ett absolut minimum. En utförligare genomgång av konsekvensanalysen finns i motiveringen till meddelandet med förslaget till ändring och omarbetning av rådets förordning (EG) nr 1334/2000 och i en anmärkning som ingår som bilaga till förslaget.

Kommissionens förslag till **kontroller av transitering och omlastning** kommer att göra det möjligt för medlemsstaternas behöriga myndigheter att beslagta produkter med dubbla användningsområden som transiteras eller omlastas och som är avsedda för tredjeland endast om de uppgifter som insamlats av medlemsstaten tyder på att produkterna är avsedda för spridning av massförstörelsevapen i strid med internationella fördrag och överenskommelser om icke-spridning. Denna situation förväntas inte uppstå särskilt ofta. Möjligheten att kontrollera varje enskild omlastning inom EU har avfärdats eftersom det skulle vara praktiskt omöjligt att genomföra.

När det gäller **förmedlingsverksamhet** för produkter med dubbla användningsområden visade konsekvensanalysen att det fanns praktiska problem med att införa en systematisk kontroll (godkännande) av förmedlingsverksamhet som utförs av fysiska eller juridiska personer i EU, och att en sådan kontroll var omöjlig att genomföra i fråga om EU-medborgare som utövar sin förmedlingsverksamhet i utlandet. Kommissionen föreslog därför att kontrollen begränsas till verksamhet som utövas från EU och till de fall där förmedlaren känner till att produkten i fråga kan användas för spridningsändamål.

Konsekvensanalysen visade fördelarna med åtgärder som gör EU:s och medlemsstaternas lagstiftning **mer överskådlig**.

Dessutom har undersökningen bidragit med ytterligare faktorer som talar för att villkoren för användning av **gemenskapens generella exporttillstånd** och de **nationella generella exporttillstånden** bör definieras och förtydligas ytterligare på EU-nivå.

I konsekvensanalysen poängteras också att det är nödvändigt att införa **nya generella gemenskapsexporttillstånd** för att anpassa praxis i EU till praxis hos andra stora leverantörer och medlemmar av de internationella exportkontrollordningarna. Exportörerna har kommit med en rad förslag som kommissionen avser att följa upp, troligen 2007 när den lägger fram ett förslag till ändring av bilaga I till förordningen (se närmare uppgifter i bilaga V till detta dokument). Eventuellt får man göra en avvägning mellan införandet av nya gemenskapstillstånd för export till vissa länder och en skärpning av kontrollen av export till de länder som inte är medlemmar av ordningarna.

Det faktum att man inför praxis för utfärdande av **globala exporttillstånd** bör ytterligare öka användningen av dessa tillstånd för att hindra att konkurrensen snedvrids mellan EU-exportörer.

Av konsekvensanalysen framgick också att det finns säkerhets- och handelsmässiga fördelar med att **harmonisera tillämpningen av nationella kontroller av produkter som inte tas upp i förteckningen**. Europeiska kommissionen har gjort medlemsstaterna uppmärksamma på att en växande andel av de ansökningar som fått avslag gäller produkter som inte finns med i förteckningen och som per definition får exporteras i andra medlemsstater, utom i de fall då dessa länder tillämpar samma kontroll av slutanvändning. I studien föreslås att den nationella tullen skulle kunna stoppa produkter med dubbla användningsområden som inte finns med i

förteckningen och som omfattas av nationell kontroll av slutanvändning. Det sägs också att det finns en risk att avslag i fråga om produkter som inte finns med i förteckningen kringgås genom export via en annan medlemsstat.

Införandet av ett *kommittéförfarande* bör bidra till att det går snabbare att anta uppdaterade versioner av bilagorna till förordning (EG) nr 1334/2000. Dessutom skall kommissionen delta aktivt i de internationella exportkontrollordningarna.

Förslagen om att inleda *förhandlingar med tredjeländer* för att se till att den inre marknaden inte berörs av tredjeländers regler för återexport inom EU skulle gynna inte bara EU:s industri, utan även exportörerna från tredjeländer. Förslagen om att vid behov (t.ex. vid Galileo-projektet) frångå de nuvarande reglerna i fördraget och införa en gemensam EU-beslutsprocess och eventuellt även en projektspecifik exportkontrollordning för export av ny och känslig teknik med dubbla användningsområden som finns med i förteckningen och som utvecklats i EU skulle gynna industri- och forskningsprojekt som samfinansieras av gemenskapen och medlemsstaterna och som är öppna för tredjeländer.

De flesta åtgärder som planeras utöver de ovan nämnda syftar till att förbättra samordningen och tillämpning av exportkontrollåtgärderna inom EU och till att skapa ökad överskådlighet. De skall bidra till att skapa samma förutsättningar för alla, vilket är en förutsättning för att EU:s industri skall kunna bevara sin konkurrenskraft. Flertalet åtgärder som föreslås kommer att kräva en bättre och i vissa fall en annorlunda användning av tillgängliga resurser i medlemsstaterna.

Ett ökat samarbete mellan medlemsstaterna kan komma att ta i anspråk vissa resurser i de medlemsstater som kommit längst i sitt arbete, men det kommer generellt sett att göra gemenskapsordningen mer effektiv. Vissa medlemsstater kan behöva förbättra sin exportkontroll och avsätta ökade resurser för att möta de höga effektivitetskraven och tillgodose exportörernas behov av snabbare och effektivare system, t.ex. riskbaserad förvaltning, informationskampanjer för industrin, utvidgning av interna övervakningsprogram och bättre stöd till industrin vid behandlingen av deras förfrågningar.

VI. Slutsatser och fortsatt arbete

Den högsta prioriteringen bör vara att rådet så snabbt som möjligt antar de ändringar som behöver göras i förordningen och som ingår i förslaget till omarbetad text.

Eftersom förbättringen av exportkontrollen inte alltid kräver lagstiftningsåtgärder uppmanar kommissionen dessutom rådet att notera de områden där åtgärder har föreslagits och bidra till att konkreta åtgärder vidtas inom en vägledande, närmare fastställd tidsfrist. Kommissionen föreslår slutet av 2008 som tidsfrist för alla de åtgärder som skall genomföras och början av 2007 för kommissionens tillgång till WAIS och EPOC (de elektroniska distributionssystemen för Wassenaararrangemanget och kontrollsystemet för missilteknik). Kommissionen uppmanar vidare rådet att inte glömma den nationella tillämpningen av några av rekommendationerna från den inbördes granskningen, som ordförandeskapet regelbundet kommer att rapportera om till rådet. Enligt planerna skall nästa rapport lämnas i december 2006.

Europeiska kommissionen kommer i sin nästa rapport⁴ att granska tillämpningen av förordningen och se vilka framsteg som gjorts på de områden som nämns i detta meddelande samt peka på områden där ytterligare insatser vore önskvärda. Den kommer även att fortsätta sina överväganden om exportkontroll för att kontrollen i framtiden i allt högre grad skall baseras på industrins efterlevnad av reglerna i stället för individuella exporttillstånd.

Bilagor

- I. Ordlista över termer och förkortningar som rör produkter med dubbla användningsområden
- II. EG-domstolens rättspraxis i fråga om produkter med dubbla användningsområden
- III. Bakgrunden till de internationella exportkontrollordningarna
- IV. Närmare upplysningar om kommissionens förslag i avsnitt IV a och b i meddelandet
- V. Förslag om nya typer av gemenskapens generella exporttillstånd

⁴

Rapporten för 2000–2004 finns på följande webbadress:
http://ec.europa.eu/comm/trade/issues/sectoral/industry/dualuse/legis/index_en.htm

ANNEX I

Glossary of basic dual-use terms and acronyms

- **AG (Australia Group):** this international export control regime sets up guidelines for export controls of biological and chemical dual-use items and establishes lists of items that each Member commits, at political level, to integrate into its national legislation to the extent that this is compatible with its constitution and other national specificities of its legal and administrative system. Its name derives from the decision of Australia to chair this group. The first meeting of what subsequently became known as the Australia Group took place in Brussels in June 1985. Subsequently the meetings have taken place in Paris, to the exception of the 20th anniversary, in 2005, which was held in Sydney. The number of members including the EC participating in the AG has grown from the original 15 in 1985 to 40⁵ at present. Website: <http://www.australiagroup.net/>.
- **Article 18 Coordination group:** expert meeting chaired by the Commission whose mandate is set by the Article 18 of the Regulation No (EC) 1334/2000. The EU experts (one per Member State) are nominated by the Member States. The Group discusses any implementation issue related to the Regulation. It is opened to exporters on ad hoc basis. It has been opened to custom authorities in 2005 and to specialist technology experts in 2006.
- **Research:** experimental or theoretical work undertaken principally to acquire new knowledge of the fundamental principles or phenomena or observable facts, not primarily directed towards a specific practical aim or objective.
- **BTWC** – Biological and Toxin Weapons Convention.
- **Catch-all or End Use Control:** ad hoc controls applying to non-listed items and based on the assessment by the exporter and/or the governments of the risk attached to the end use of these items when exported to certain end-users. Those controls can be imposed by Member States at the national level via their notifications to exporters (Articles 4.1 to 4.3 of the Regulation) and rests also on the exporters who must report to national competent authorities if they are aware of certain transactions covering non listed items which may lead to proliferation of weapons of mass destruction or other purposes and cases referred to in Articles 4.1 to 4.5 of the Regulation. In those cases, exporters have to ask national governments if export authorisations are requested prior to the export.
- **COARM** is the EU General Affairs Council's working group dealing with conventional arms.
- **CODUN** is the EU General Affairs Council's Committee on Disarmament in the United Nations.
- **"Comitology"** is established Community shorthand for the work of committees, made up of representatives of Member States and chaired by the Commission, whose function is to assist the Commission in adopting measures implementing Community laws and Community policies.

⁵ The EU MS and the Commission, Australia, Argentina, Bulgaria, Canada, Iceland, Japan, New Zealand, Norway, Republic of Korea, Romania, Switzerland, Turkey, Ukraine, United States.

- **CONOP** is the EU General Affairs Council's Committee on Non-Proliferation.
- **COTER** is the EU General Affairs Council's Terrorism Working Group (second pillar).
- **CWC** – Chemical Weapons Convention. It is a multilateral treaty on the prohibition of chemical weapons (178 Parties) which entered into force 29 April 1997.
- **CGEA** – Community General Export Authorisation established by the Council Regulation (EC) No 1334/2000 for control of exports of Dual-use Items and technology, which allows all exporters who respect its conditions of use set in the Regulation to export listed items (in Annex II of the Regulation) to Australia, Canada, Japan, New Zealand, Norway, Switzerland, United States.
- **"Dual-Use items"** are goods and technology developed for civilian uses, but which can be used for military applications or to produce weapons of mass destruction.
- **End-use** – the particular way, in which a dual-use item can be used
- **End-user** – the final or ultimate user of the item.
- **International Export control regimes** – these regimes have been set up by like minded countries to address proliferation risks as they arose and to facilitate their members' compliance with international non proliferation treaties which encourage international cooperation for legitimate and peaceful purposes. The international regimes include: the Wassenaar Arrangement on Export Controls for Conventional Arms and Dual-Use Goods and Technologies, the Australia Group on chemical and biological weapons materials, the Nuclear Suppliers' Group and the Missile Technology Control Regime. These international export control regimes take decisions by unanimity on the basis of consensus.
- **National General Export Authorisations** are issued by national authorities and published in national official journal. They are valid for all exporters based in the Member State where they are published and who meets the conditions set in the national law, covering one or several specified countries as well as a number of dual-use items defined in the national law.
- **Global export** authorisation: granted to one specific exporter in respect of a type or category of dual-use item which may be valid for exports to one or more specified end users in one or more specified third countries.
- **IAS**: impact assessment study.
- **Individual export authorisation** is granted to one specific exporter for one end user in a third country and covering one or more dual-use items or technologies
- **Items in the public domain**: dual-use items and technologies made available without restrictions upon its further dissemination (copyright restrictions do not remove technology or software from being in the public domain)

- **MTCR** – Missile Technology Control Regime: this international export control regime was set up in 1987. The MTCR now has 34 member countries⁶. MTCR Website: <http://www.mtc.info>. The aim of the MTCR is to restrict the proliferation of missiles, complete rocket systems, unmanned air vehicles, and related technology for those systems capable of carrying a 500 kilogram payload at least 300 kilometres, as well as systems intended for the delivery of weapons of mass destruction (WMD). The Regime's controls are applicable to certain complete rocket systems (to include ballistic missiles, space launch vehicles (SLVs), and sounding rockets) and unmanned air vehicle (UAV) systems (to include cruise missiles, drones, UAVs, and remotely piloted vehicles [RPVs]). Partners also recognize the importance of controlling the transfer of missile-related technology without disrupting legitimate trade and acknowledge the need to strengthen the objectives of the Regime through cooperation with countries outside the Regime.
- **NPT** – the Treaty on Non proliferation of Nuclear Weapons. The NPT entered into force in 1970, and with 187 parties, it is one of the most widely-adhered to arms agreements in history.
- **NSG** – this international export control regime, the Nuclear Suppliers' Group, which consists of 45 member countries,⁷ seeks to contribute to the non-proliferation of nuclear weapons through the implementation of Guidelines for nuclear exports and nuclear related exports. The NSG was created following the explosion in 1974 of a nuclear device in India, which demonstrated that nuclear technology transferred for peaceful purposes could be misused. Website: <http://www.nuclearsuppliersgroup.org>.
- **PSC** – Political and Security Committee is one of the GAERC preparatory committees and the lynchpin of the CFSP and the ESDP.
- **Report of the Commission services on the implementation of Regulation No (EC) 1334/2000 from 2000 to May 2004:** this report, in conformity with the obligations set in Article 20 of the Regulation, is available on the DG TRADE webpage at the following address:
http://ec.europa.eu/comm/trade/issues/sectoral/industry/dualuse/legis/index_en.htm
- **UNSCR** – United Nations Security Council Resolution.
- The **Wassenaar Arrangement** on Export Controls for Conventional Arms and Dual-Use Goods and Technologies is the successor to "COCOM". It began operations in September 1996. The Wassenaar Arrangement is presently composed of 40 countries⁸. The WA website: www.wassenaar.org. It sets up list of military and dual use items for which exports are to be controlled by the member countries according to the regime's guidelines

⁶ Argentina, Australia, Austria, Belgium, Brazil, Bulgaria, Canada, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Japan, Luxembourg, Netherlands, New Zealand, Norway, Poland, Portugal, Rep. of Korea (South Korea), Russia Federation, South Africa, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Ukraine, United Kingdom, United States.

⁷ EU 25 Member States. Non EU Member States: Argentina, Australia, Brazil, Bulgaria, Canada, China, Croatia, Japan, Korea, New Zealand, Norway, Russian Federation, South Africa, Switzerland, Turkey, Ukraine, USA.

⁸ Argentina, Australia, 24 EU MS (except Cyprus), Bulgaria, Canada, Croatia, Japan, New Zealand, Norway, Republic of Korea, Romania, Russian Federation, South Africa, Switzerland, Turkey, Ukraine, United States.

and in conformity with country's legal and administrative framework. It has been established in order to contribute to regional and international security and stability, by promoting transparency and greater responsibility in transfers of conventional arms and dual-use goods and technologies, thus preventing destabilising accumulations. Participating States seek, through their national policies, to ensure that transfers of these items do not contribute to the development or enhancement of military capabilities which undermine these goals, and are not diverted to support such capabilities. Representatives of Participating States meet regularly in Vienna where the Wassenaar Arrangement's Secretariat is located.

- **WMD** – Weapons of Mass Destruction, which include nuclear, chemical and biological weapons as well as its means of delivery and in particular missile technology.
- **WPDU** – Council Working Party on Dual-Use Goods.

ANNEX II

Jurisprudence of the European Court of Justice on dual-use

Jurisprudence of the European Court of Justice in the area of dual-use goods has established that the rules restricting the exports of these goods to third countries fall within the scope of the common commercial policy, as set out in Article 133 of the EC Treaty.

The ECJ delivered preliminary rulings in the case of "Werner" (Case C-70/94) and "Leifer" (case C-83/94)

In the "*Werner*" (Case C-70/94), the Court stated that "a measure (...) whose effect is to prevent or restrict the export of certain products, cannot be treated as falling outside the scope of the common commercial policy on the ground that it has foreign policy and security objectives".

In the "*Leifer*" (Case C-83/94), the Court stated that "Article 113 (now Article 133) of the EC Treaty is to be interpreted as meaning that rules restricting exports of dual-use goods to non-member countries fall within the scope of that article and that in this matter the Community has exclusive competence, which therefore excludes the competence of the Member States save where the Community grants them specific authorization". It also ruled that the fact that "a trade measure may have non-trade objectives does not alter the trade nature of such measures". The Court also stated that "the fact that the restriction concerns dual-use goods does not affect that conclusion. The nature of those products cannot take them outside the scope of the common commercial policy.

ANNEX III

The international export control regimes

The international export control regimes establish norms and guidelines to control nuclear, chemical, biological, missile-related exports as well as the exports of conventional arms and dual-use technologies. Between the 1970s and the 1980s, four international export control regimes were set up to enable their members to participate in international trade while complying with their obligation to facilitate international cooperation for legitimate purposes. These are: the Nuclear Suppliers' Group (NSG) and Zangger Committee for nuclear items; the Australia Group (AG) for chemical and biological dual-use items; the Missile Technology Control Regime (MTCR) for missile related technologies; and the Wassenaar Regime for dual-use items related to conventional weapons. Comprehensive lists of controlled items were developed in the Regimes as only one international treaty of non-proliferation (the Chemical Weapons Convention) lists the dual-use items and technologies subject to controls, whilst the other treaties or arrangements (Biological and Toxin Weapons Convention, the Non Proliferation Treaty, the Hague Code of Conduct on Missiles) do not list any dual-use technologies that can be used for WMD end uses.

Since the terrorist attacks of 11 September 2001, the initial mandates of those regimes, which were to prevent States to acquire dual-use items for producing WMD or conventional weapons, have been adjusted to prevent also the acquisition by non-State actors of dual-use items that could be used for terrorist attacks (either massive or via conventional means).

The threat of massive terrorist attacks using WMDs has led to increased workload in international export control regimes (in particular in the Australia Group) so as to adjust the criteria and guidelines of the regimes to the particular threats

Except for the Wassenaar Arrangement, the international regimes have no technical secretariat to manage the meetings. Except for the Australia Group, the regimes have rotating chairs changed every year. The international regimes hold a plenary meeting per year. This meeting which gathers the heads of delegations of each Member decides on all major issues in particular the entry of new members, the changes to the lists, the adoption of amendments to existing guidelines, outreach to non member countries. They adopt a press-release at that occasion. Decisions are taken at unanimity for all issues. Members have the capacity to make proposals on any subject in the mandate of the regime.

The preparation of the plenary meetings is made by technical expert groups. Those groups usually represent 3 different types of expertise: technical experts to prepare the lists of controls, custom and enforcement officers as well as licensing officers who exchange practices, intelligence expertise where information on sensitive issues regarding proliferation, terrorism and WMD acquisition are exchanged.

All the 25 EU Member States are members in the Australia Group (AG) and the Nuclear Suppliers Group (NSG), but Cyprus is not yet member of the Wassenaar arrangement. Seven new Member States (Cyprus, Estonia, Latvia, Lithuania, Malta, Slovakia and Slovenia) are not yet members of the MTCR nor is Romania (in the process of acceding to the EU). The European Commission is member of the Australia Group and observer in the NSG, but has no status in MTCR and Wassenaar although it can participate in the meetings, along with the Council Secretariat, as part of the EU Presidency delegation since the adoption of the Thessaloniki Action Plan.

Worth noting that the **Chemical Weapons Convention** mentioned in the Communication is not an international export control regime of the same nature as those 4 described. The fundamental difference is that it is a multilateral treaty (178 Parties) which entered into force 29 April 1997 and contains both provisions and a mechanism for inspections so as to verify State Parties' compliance and also lists of items, including dual use items, whose trade must be controlled. It is the only international non-proliferation treaty containing such lists of items.

ANNEX IV

Details of the Commission proposal mentioned in sections IV. a) and b) of the Communication

a) Proposals for amendment of current Regulation:

The following proposals for the amendment of the Regulation are made:

- introduction of certain controls on dual-use items in transit within the EU
- control of brokering of dual-use items if there are grounds to suspect a link to a WMD programme
- clarification and update of controls of intangible transfers of technology including the provision of technical assistance
- introduction of some limited adjustments regarding the application of national controls on items non-listed in the Regulation in order to improve their efficiency and the transparency of their operation, although leaving implementation to best practices
- as to general export authorizations, clarification of the conditions for the use of the Community General Export Authorisation (a notification requirement) and of national general export authorizations , and of the criteria for the granting of global authorizations
- proposals to improve the exchange of information among Member States and with the Commission and to ensure that denials of authorisations by one Member State are properly taken into account by the other MS
- introduction of provisions on relations with third countries, according to which negotiations could be conducted with third countries to improve the coordination of the functioning of export control regulations and facilitate the mutual recognition of such controls
- introduction of procedures for a speedier adoption of amendments to the annexes of the Regulation and for measures necessary to implement the Regulation (a comitology procedure)
- possible introduction of an electronic system for exchanging information on denials as well as other information and improvements of the notifications of denials
- replacement of EU intra-community controls with prior notification and a traceability system within the EU
- provision for the establishment by national authorities of indicative deadlines for the processing of applications for export authorisations, and of deadlines for the treatment of requests for information from licensing authorities concerning the application of national controls.

- introduction of a reference to criminal sanctions to be adopted for the most serious infringements to the Regulation in conformity with reported practices of the Member States.

b) Areas where guidelines/best practices could be elaborated:

Guidelines and best practices are modalities for implementing certain provisions of the Regulation which could be agreed at the level of the Council Dual-Use Working Group and prepared by the experts in the "Coordination Group". They would not be legally binding but provide standards for the application of export controls. In some cases, those guidelines could consist of an adjustment of the international regimes' guidelines to take account of EU specificities, in particular the existence of a single market and common EU borders. In some instances, these guidelines and best practices can be made public for the benefit of exporters, although in other cases their nature would require that they are kept within the relevant administrations as internal guidance. Among the areas where such guidelines and best practices could be prepared are the following:

- implementation and enforcement of controls of intangible transfers of technology including provision of technical assistance
- modalities for the implementation of certain aspects of the controls on non-listed items ("catch all" provision), destined to improve flows of information among Member States and to limit the possibilities of circumvention of controls applied by one Member State via exports through other Member States
- improvement of risk assessment, including possible elements for common risk analysis and enforcement as foreseen by Council Regulation No (EC) 648/2005 on the security amendments to the Customs Code and its implementing provisions to be adopted by the end of 2006
- implementation of global export authorizations (scope, conditions of use and how to check compliance)
- elements used to assess export applications including the compliance capacity of the exporter, supporting documents and end-user certificates
- establishment of target deadlines to decide on applications for authorisations
- internal compliance programmes.

ANNEX V

Suggestions for new Community General Export Authorisations

Areas which have been suggested for the scope of new Community General Export Authorisations:

- some chemical products covered by the Chemical Weapons Convention could benefit from new trade facilitation to a number of Parties to the CWC which are not covered by the Annex II to the Regulation (which defines the Community General Export Authorisation)
- small quantity /value shipments and samples
- Wassenaar non-sensitive items could benefit from the creation of a new Community authorisation covering certain countries which are members of Wassenaar and not listed in Annex II of the Regulation (which defines the Community General Export Authorisation)
- the new Community General Export Authorisations will contain implementing provisions based on those provided in the proposal to amend the Community General Export Authorisation and on those currently in force in the Member States who currently have adopted relatively similar national general export authorisations in their scopes and destinations.